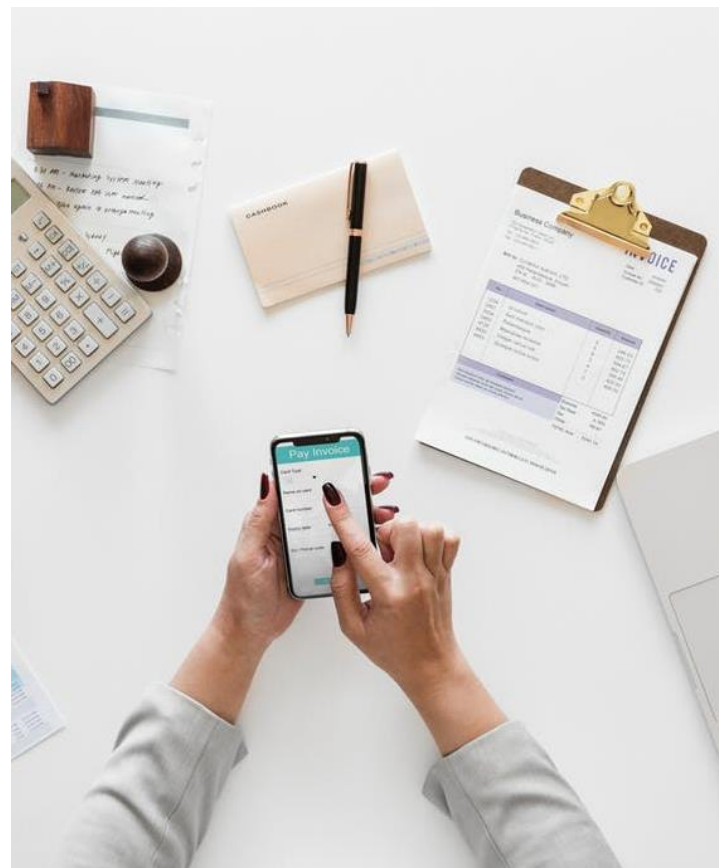

Onderzoek Nabestaandenpensioen

Een onderzoek naar de kennis en het gedrag van
Nederlanders rondom het nabestaandenpensioen

+

Berekeningen van de inkomsten van nabestaanden
na overlijden partner

November, 2019

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Resultaten	
Financiële regelingen	9
Financiële situatie	16
Handelingsperspectief	20
Nibud berekeningen inkomsten na overlijden	24
Achtergrond	29
Bijlage:	
Onderzoeksverantwoording	30

Wijzer in geldzaken

Onderzoek Pensioen3daagse
thema nabestaandenpensioen

Oktober 2019

Samenvatting

Samenvatting (1 van 3)

Achtergrond en opzet

- ▶ In de september 2019 heeft SAMR Marktvinders - in de aanloop naar de Pensioen3daagse - in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar de kennis en het gedrag van Nederlanders rondom het nabestaandenpensioen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.016 Nederlanders werkend in loondienst in de leeftijd 30 t/m 67 jaar.
- ▶ Daarnaast heeft het Nibud in opdracht van Wijzer in geldzaken aan de hand van drie voorbeeldsituaties berekend en op een rij gezet hoe de inkomsten eruit zien na overlijden van de partner. Er wordt hierbij specifiek rekening gehouden met het effect van nabestaandenpensioen.

Doorgeven partner aan pensioenfonds/verzekeraar

- ▶ Een kleine groep Nederlanders (1 op de 6) die getrouwd is of geregistreerd partner is, weet dat zelf doorgeven van een partner aan het pensioenfonds/verzekeraar niet nodig is en dat dit dus automatisch gaat. Een ruime meerderheid (7 op de 10) geeft aan dat ze direct aan het pensioenfonds/verzekeraar doorgegeven hebben dat ze getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap aan zijn gegaan. Onder Nederlanders die gaan samenwonen geeft ongeveer de helft aan dit direct te melden.
- ▶ Een derde van de samenwonende Nederlanders denkt (ten onrechte) dat melden 'misschien niet nodig was'. Dit is duidelijk meer dan onder getrouwde/ geregistreerde partners.

Financiële regelingen

- ▶ Bij financiële regelingen voor nabestaanden denkt men (spontaan) vooral aan pensioen, testament en (levens)verzekering(en). Op afstand gevolgd door nabestaandenpensioen (circa de helft minder vaak genoemd dan sec pensioen), uitvaartverzekering, hypotheek, erfenis en overlijdensrisico-verzekering.
- ▶ Wanneer er een lijstje voorgelegd wordt met regelingen dan is men het meest bekend met een overlijdensrisicoverzekering als het gaat om regelingen voor nabestaanden, gevolgd door een nabestaandenpensioen via een werkgever. 3 op de 10 Nederlanders zijn bekend met het bestaan van de ANW-uitkering van de overheid en 2 op de 10 met het bestaan van een ANW-verzekering.
- ▶ De helft van de Nederlanders *zonder* partner heeft geen idee wat er geregeld is voor een (toekomstige) partner en kinderen wanneer ze zelf komen te overlijden. Dit geldt het sterkst voor de groep 30-34 jarigen (7 op de 10) en het minst voor 45-54 jarigen (4 op de 10).

Samenvatting (2 van 3)

.....

Financiële regelingen (vervolg)

- ▶ Het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering is de meest toegepaste maatregel door Nederlanders met een partner (6 op de 10) om wegvallen van inkomen door overlijden op te vangen. Dit geldt vaker voor getrouwde/geregistreerde partners (65%) dan voor samenwonende Nederlanders (48%). Een kleine groep Nederlanders met een partner (1 op de 6) heeft niets gedaan.
- ▶ 3 op de 10 Nederlanders weten niet of de huidige werkgever een nabestaandenpensioen aanbiedt. Samenwonende Nederlanders (weet niet: 43%) weten het minder goed dan getrouwde/geregistreerde partners (weet niet: 32%). Ook geldt het sterker voor vrouwen (33%) dan voor mannen (25%). Jongere groepen weten het minder goed dan oudere groepen (30-34 jaar: 36%; 35-44 jaar: 35%).

Financiële situatie

- ▶ Bijna 4 op de 10 Nederlanders verwachten dat de partner moet bezuinigen op de uitgaven wanneer men zelf komt te overlijden. Een iets kleinere groep, 3 op de 10, verwacht dat bezuinigen niet nodig is. 1 op de 7 verwacht dat er flink bezuinigd moet worden door de partner. 45-54 jarigen en 55-67 jarigen verwachten vaker dan de jongere groepen dat de partner *niet* hoeft te bezuinigen op de uitgaven (36% en 37%) wanneer men zelf komt te overlijden.
- ▶ Een kleine groep Nederlanders (1 op de 8) denkt dat de uitkering die de partner ontvangt wanneer men zelf komt te overlijden (vóór de pensioendatum) gelijk is aan 50% van het laatst verdiende salaris. Veel meer Nederlanders (4 op de 10) denken (ten onrechte) dat dit 70% van het laatst verdiende salaris is. Dit gaat vaker om mannen. Vrouwen (43%) geven juist vaker aan dat ze het *niet* weten, net als laag opgeleiden (50%). Een derde van de Nederlanders (32%) heeft geen idee.
- ▶ 4 op de 10 Nederlanders denken niet dat het voor de hoogte van het nabestaandenpensioen uitmaakt of je vóór of na je pensioendatum overlijdt. Vrouwen (43%) denken dit vaker dan mannen (34%), net als laag opgeleiden (57%). Ongeveer evenveel Nederlanders verwachten dat de uitkering na overlijden hoger is na je pensioendatum, dan vóór je pensioendatum.

Samenvatting (3 van 3)

Handelingsperspectief

- ▶ De helft van de Nederlanders weet niet wat ze kunnen doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen. Groepen die net wat beter weten wat ze moeten doen zijn: mannen (56%), 45-54 jarigen en 55-67 jarigen (54% en 58%), hoger opgeleiden (58%) en getrouwde/geregistreerde partners (59%).
- ▶ De meningen zijn verdeeld over 'wat als eerste te doen' wanneer nabestaanden te weinig inkomsten krijgen. Een derde van de Nederlanders geeft aan geld te gaan sparen als men denkt dat nabestaanden te weinig inkomsten krijgen. Nog eens een derde sluit een overlijdensrisicoverzekering af. Net een wat kleinere groep gaat naar een financieel adviseur.
- ▶ Wanneer mensen willen weten wat er geregeld is voor de nabestaanden kijkt de grootste groep Nederlanders als eerste naar Mijnpensioenoverzicht.nl. Nederlanders in de leeftijd 55-67 jaar noemen dit het vaakst (53%), 30-34 jarigen noemen het juist het minst vaak (33%).

Berekeningen inkomsten nabestaanden na overlijden

- ▶ Voor een drietal voorbeeldsituaties is inzichtelijk gemaakt hoe de inkomsten eruit zien voor de nabestaanden als de partner overlijdt. Afhankelijk van de hoogte van het inkomen dat wegvalt daalt het inkomen na overlijden fors. Zeker als er geen nabestaandenpensioen is, of minder dan in de uitgewerkte voorbeelden het geval is.
 1. Paar zonder kinderen, inkomen € 30.000 en € 25.000, huurwoning: daling van - 52% (zonder nabestaandenpensioen), daling van - 37% (met nabestaandenpensioen)
 2. Paar met 2 kinderen, inkomen € 45.000 en € 20.000, koopwoning: daling van - 46% (zonder nabestaandenpensioen), daling van - 18% (met nabestaandenpensioen)
 3. Paar zonder kinderen, gepensioneerd, AOW + € 10.000 en alleen AOW, huurwoning: daling van - 35% (zonder nabestaandenpensioen), daling van - 26% (met nabestaandenpensioen)Het spreekt voor zich dat dit gevolgen heeft voor het uitgavenpatroon. In deze situaties zal flink bezuinigd moeten worden met grote gevolgen zoals bijvoorbeeld een andere woonruimte.

Inleiding

Inleiding

- ▶ In september 2019 heeft SAMR Marktvinders - in de aanloop naar de Pensioen3daagse - in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar de kennis en het gedrag van Nederlanders rondom het nabestaandenpensioen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.016 Nederlanders werkend in loondienst in de leeftijd 30 t/m 67 jaar.
- ▶ De gegevens zijn verzameld door middel van een vragenlijst. De vragenlijst is online door de respondenten ingevuld. Het veldwerk vond plaats van donderdag 26 september t/m donderdag 3 oktober 2019.
- ▶ In de volgende hoofdstukken worden de resultaten besproken. Allereerst gaan we in op de bekendheid met financiële regelingen voor nabestaanden, vervolgens op de verwachtingen rondom de financiële situatie voor de nabestaanden wanneer men zelf overlijdt. Daarna bespreken we het handelingsperspectief: weet men wat te doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen?
- ▶ In de figuren in dit rapport worden de resultaten van de totale doelgroep op hoofdlijnen weergegeven. In de tekstkaders onder of naast de figuren zijn de verschillen tussen relevante subgroepen (verschillen naar leeftijd, opleidingsniveau en sekse en relevante vragenlijst variabelen) beschreven.
- ▶ N.B. In sommige figuren tellen de daarin vermelde percentages niet exact op tot 100%. Dit kan twee oorzaken hebben:
 - 1). Afronding van de percentages van de items.
 - 2). Er konden meerdere antwoorden geselecteerd worden (waardoor het totaal optelt tot boven de 100%). Niet het totaal aantal respondenten, maar het totaal aantal antwoorden vormt hier dan de percentagebasis.
- ▶ In deze rapportage zijn ook de berekeningen die het Nibud in opdracht van Wijzer in geldzaken heeft gemaakt opgenomen. Een uitgebreidere rapportage hiervan is apart verkrijgbaar.

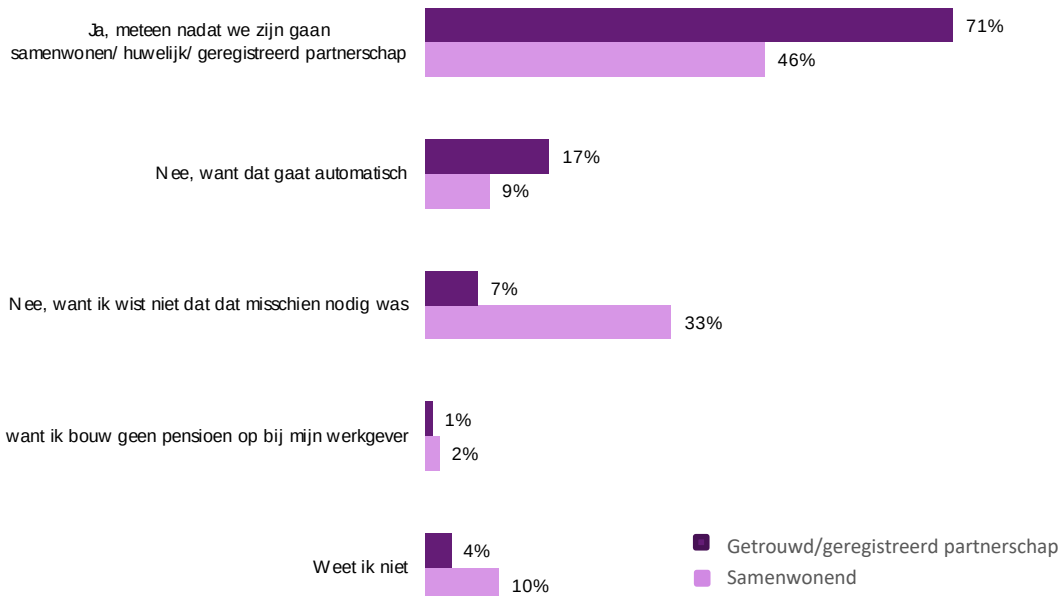

Resultaten: Financiële regelingen

De helft van de samenwonenden geeft partner door aan pensioenfonds/verzekeraar; een derde denkt dat dit niet nodig is

Heb je aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar doorgegeven dat je een partner hebt?

(meerdere antwoorden mogelijk; selectie: getrouwd/geregistreerd partnerschap n=564, samenwonend n=159)

► Uitkomsten:

- 7 op de 10 Nederlanders hebben direct aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar doorgegeven dat men getrouwd is of een geregistreerd partnerschap aan is gegaan. Onder samenwonende Nederlanders geeft ongeveer de helft aan direct gemeld te hebben dat ze gingen samenwonen.
- Een derde van de samenwonende Nederlanders denkt (ten onrechte) dat melden 'misschien niet nodig was'. Dit is duidelijk meer dan onder getrouwde/geregistreerde partners.
- Een kleine groep Nederlanders (17%) die getrouwd is of geregistreerd partner is, weet dat deze melding automatisch gaat.

► Verschillen tussen subgroepen m.b.t. huwelijk/ geregistreerd partnerschap:

- Mannen zeggen vaker dat ze het direct hebben gemeld bij het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar (76% en 66%).
- Zowel Nederlanders van 30-34 jaar als van 55-67 jaar weten net wat beter dat het melden bij trouwen/geregistreerd partnerschap automatisch gaat (23% en 20%).

► Verschillen tussen subgroepen m.b.t. samenwonen:

- Nederlanders in de leeftijd van 45-54 jaar geven vaker aan dat ze het direct hebben gemeld bij het pensioenfonds/verzekeraar (56%).

Nederlanders denken vooral aan een overlijdensrisicoverzekering en nabestaandenpensioen via een werkgever

Met welke van onderstaande regelingen voor nabestaanden ben je bekend?

(meerdere antwoorden mogelijk; allen n=1.016)

Uitkomsten:

- Nederlanders zijn het best bekend met een overlijdensrisicoverzekering als het gaat om regelingen voor nabestaanden, gevolgd door een nabestaandenpensioen via een werkgever.
- 3 op de 10 Nederlanders zijn bekend met het bestaan van de Anw-uitkering van de overheid en 2 op de 10 met het bestaan van de Anw-verzekering

Verschillen tussen subgroepen:

- Hoe hoger men is opgeleid, hoe vaker de verschillende regelingen bekend zijn.
- Mannen zijn meer bekend met het bestaan van de ANW-uitkering van de overheid (32% versus 21%) en de ANW-verzekering (24% versus 15%) als regeling voor nabestaanden.
- Nederlanders in de leeftijd van 45-54 jaar en van 55-67 jaar zijn meer bekend met het bestaan van de Anw-uitkering van de overheid (30% en 31%) en de lijfrente/bankspaarrekening (55% en 51%) dan jongere Nederlanders.
- Getrouwde/geregistreerde partners zijn met alle regelingen meer bekend dan samenwonende Nederlanders én Nederlanders zonder partner. Het antwoord 'Geen van allen' scoort gelijk voor samenwonende Nederlanders en Nederlanders zonder partner, maar duidelijk hoger dan bij getrouwde/geregistreerde partners (20% versus 6%).

.....

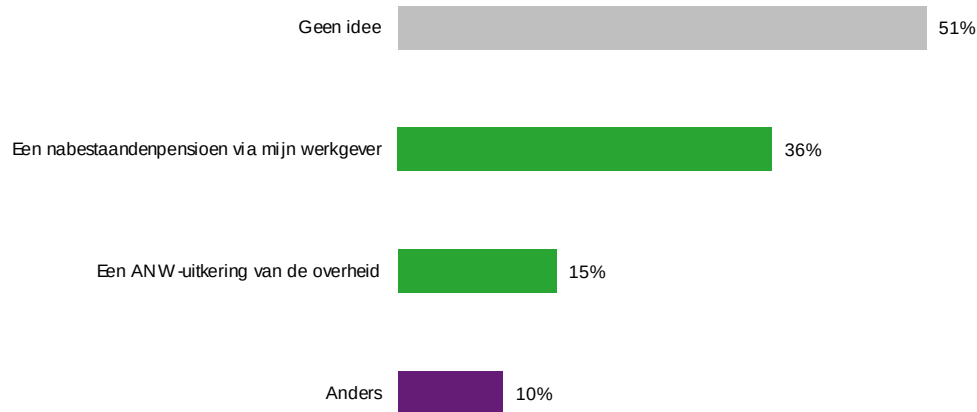
(open; allen $n=1.016$)

De helft van de Nederlanders zonder partner heeft geen idee wat er geregeld is voor de nabestaanden wanneer ze zelf komen te overlijden...

Stel, je hebt een partner en kinderen. Weet je wat er dan geregeld is voor hen, indien jij komt te overlijden?

(meerdere antwoorden mogelijk; selectie: geen partner n=293)

► Uitkomsten:

- De helft van de Nederlanders *zonder partner* heeft geen idee wat er geregeld is voor partner en kinderen wanneer ze zelf komen te overlijden.
- Ruim een derde gaat er vanuit dat er een nabestaandenpensioen via de werkgever geregeld is bij overlijden.
- 1 op 6 Nederlanders *zonder partner* weet dat nabestaanden mogelijk recht hebben op een Anw-uitkering.

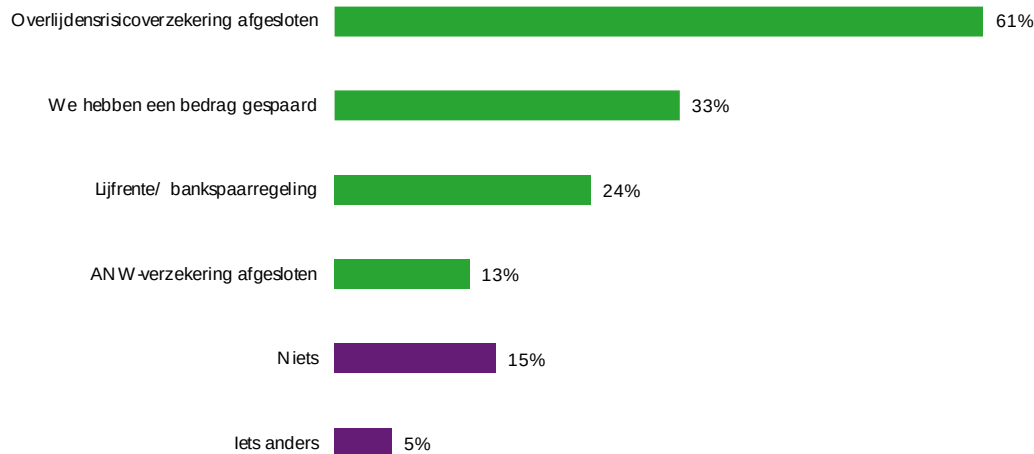
► Verschillen tussen subgroepen:

- Nederlanders in de leeftijd 30-34 jaar *zonder partner* weten het minst goed wat er geregeld is voor nabestaanden (geen idee: 71%).
- 45-54 jarigen zijn het best op de hoogte: 22% noemt een ANW-uitkering van de overheid, 46% noemt een nabestaandenpensioen via de werkgever.

Overlijdensrisicoverzekering meest toegepaste maatregel om wegvallen inkomen door overlijden op te vangen

Wat heb je geregeld om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen?

(meerdere antwoorden mogelijk; selectie: heeft een partner n=723)

► Uitkomsten:

- Het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering wordt verreweg het vaakst genoemd als hetgeen men heeft geregeld om het wegvallen van inkomen door overlijden op te vangen. Gevolgd door het sparen van een geldbedrag en een lijfrente/ bankspaarregeling.
- Een kleine groep Nederlanders met een partner (1 op de 6) heeft niets gedaan.

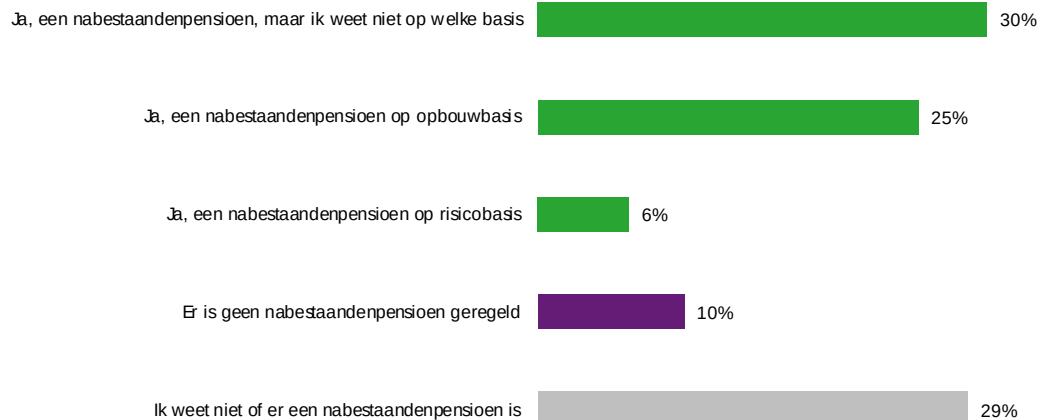
► Verschillen tussen subgroepen:

- Hoog opgeleide Nederlanders hebben duidelijk vaker een geldbedrag gespaard om overlijden op te vangen (43%). Ook heeft deze groep vaker een ANW-verzekering afgesloten (17%).
- Mannen geven vaker aan dat ze een ANW-verzekering hebben afgesloten (17% versus 8%) en dat ze een lijfrente/ bankspaarregeling hebben (31% versus 17%).
- Nederlanders in de leeftijd 55-67 jaar geven vaker aan dat ze een bedrag hebben gespaard (41%) en dat ze een lijfrente/ bankspaarregeling hebben (35%).
- Getrouwde/geregistreerde partners hebben vaker dan samenwonende Nederlanders een overlijdensrisicoverzekering afgesloten (65% versus 48%) en vaker een lijfrente/ bankspaarregeling (27% versus 15%).

6 op de 10 Nederlanders weten dat de huidige werkgever een nabestaandenpensioen aanbiedt; 3 op de 10 weten het niet

Weet je wat voor nabestaandenpensioen je huidige werkgever aanbiedt?

(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

► Uitkomsten:

- 3 op de 10 Nederlanders weten niet of de huidige werkgever een nabestaandenpensioen aanbiedt. Nog eens 3 op de 10 Nederlanders weten wel dat er een nabestaandenpensioen aangeboden wordt, maar weet niet op welke basis.
- 1 op de 10 gaat er vanuit dat er geen nabestaandenpensioen aangeboden wordt.

► Verschillen tussen subgroepen:

- Vrouwen geven vaker aan dat ze niet weten of er een nabestaandenpensioen aangeboden wordt (33% versus 25%).
- Nederlanders in de leeftijd 30-34 jaar en 35-44 jaar geven vaker aan niet te weten of er een nabestaandenpensioen aangeboden wordt door de huidige werkgever (36% en 35%).
- Getrouwde/geregistreerde partners weten vaker dan samenwonende Nederlanders en zeker vaker dan Nederlanders zonder partner wat voor nabestaandenpensioen de werkgever aanbiedt ('weet ik niet' is 20% versus 32% en 43%).

Resultaten: Financiële situatie

Een derde van de Nederlanders verwacht dat de partner niet hoeft te bezuinigen wanneer men zelf overlijdt

Stel dat je overlijdt. Wat verwacht je dat je (huidige of toekomstige) partner uit kan geven aan zaken als wonen, boodschappen en vakanties in vergelijking tot de situatie op dit moment?

(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

► Uitkomsten:

- Bijna 4 op de 10 Nederlanders verwachten dat de partner moet bezuinigen op de uitgaven. Een iets kleinere groep, 3 op de 10, verwacht dat bezuinigen niet nodig is. 1 op de 7 verwacht dat er flink bezuinigd moet worden door de partner.

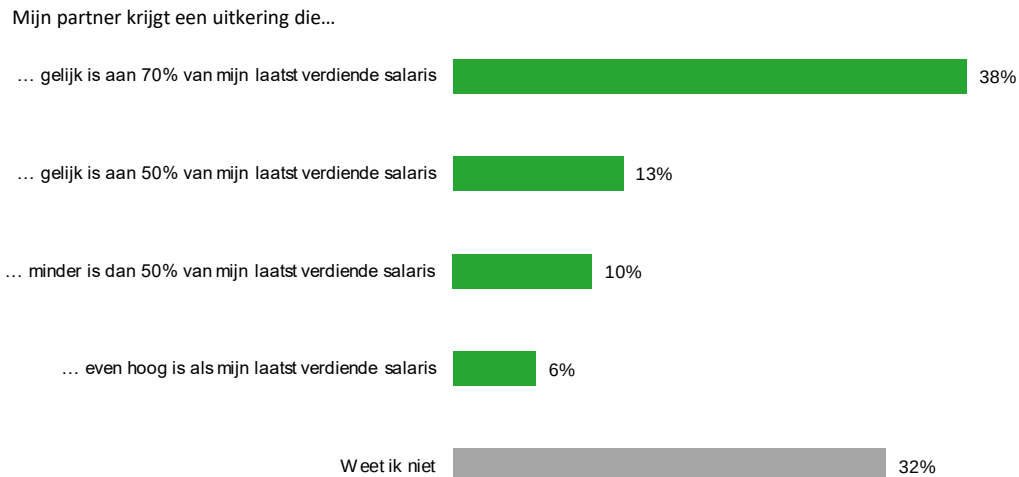
► Verschillen tussen subgroepen:

- Nederlanders in de leeftijd 45-54 jaar en 55-67 jaar verwachten vaker dan de jongere Nederlanders dat de partner niet hoeft te bezuinigen op de uitgaven (36% en 37%) wanneer men zelf komt te overlijden.
- Lager opgeleide Nederlanders denken minder vaak dat de partner enigszins moet bezuinigen (28%) en geven vaker aan het niet te weten (27%).

1 op de 8 Nederlanders denkt dat de uitkering aan de partner, wanneer men zelf overlijdt, gelijk is aan 50% van het laatst verdiende loon

Wanneer jij komt te overlijden vóór je pensioeningangsdatum, wat betekent dat financieel voor je partner?

(één antwoord mogelijk; selectie: getrouwd/geregistreerd partnerschap n=564)

► Uitkomsten:

- 4 op de 10 Nederlanders denken (ten onrechte) dat de uitkering die de partner ontvangt wanneer men zelf komt te overlijden (vóór de pensioendatum) gelijk is aan 70% van het laatst verdiende salaris.
- Een kleine groep (1 op de 8) denkt dat dit 50% van het laatst verdiende salaris is. Een vergelijkbare groep verwacht dat dit *minder* is dan 50% van het laatst verdiende salaris.
- Een derde van de Nederlanders heeft geen idee.

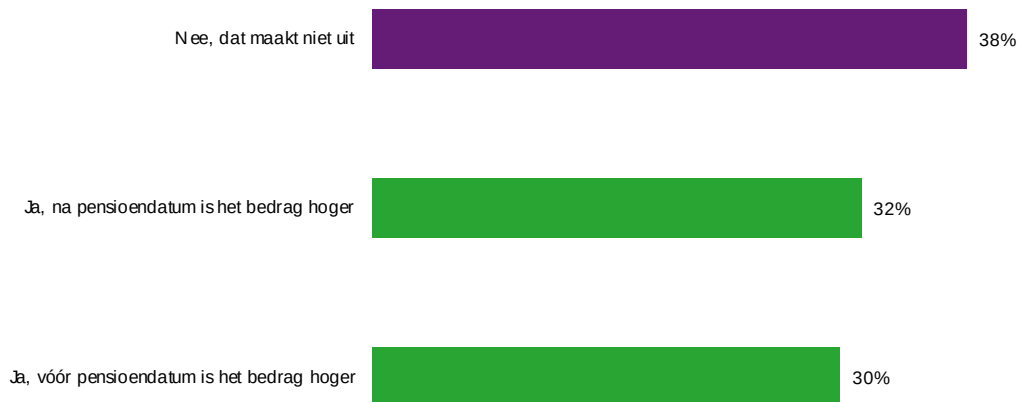
► Verschillen tussen subgroepen:

- Mannen denken vaker dat het om 70% van het laatst verdiende salaris gaat (48% versus 27%). Vrouwen geven veel vaker aan dat ze het niet weten (43% versus 24%).
- Laag opgeleide Nederlanders geven veel vaker aan dat ze het niet weten (50%).

4 op de 10 Nederlanders denken niet dat het voor de hoogte van het nabestaandenpensioen uitmaakt of je vóór of na je pensioendatum overlijdt

Denk je dat het voor de hoogte van het nabestaandenpensioen dat je partner krijgt uitmaakt of je vóór of na je pensioendatum overlijdt?

(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

► Uitkomsten:

- Ongeveer evenveel mensen verwachten dat de uitkering na overlijden hoger is na je pensioendatum, dan vóór je pensioendatum.
- De grootste groep, 4 op de 10 Nederlanders, denkt niet dat het uitmaakt.

► Verschillen tussen subgroepen:

- Vrouwen geven vaker dan mannen aan dat het niet uitmaakt (43% versus 34%) .
- Hoe hoger opgeleid men is, hoe vaker men verwacht dat de uitkering vóór pensioendatum hoger is (hoog opgeleid 39%, laag opgeleid 19%). Lager opgeleiden geven juist vaker aan dat het niet uitmaakt (57%).

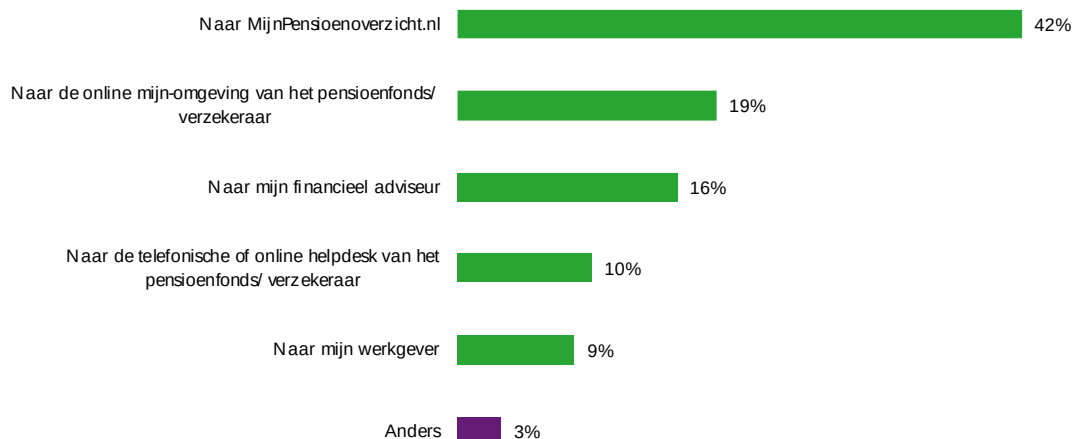

Resultaten: Handelingsperspectief

Verreweg de meeste Nederlanders gaan naar Mijnpensioenoverzicht.nl om te achterhalen wat er geregeld is voor de nabestaanden

Waar ga je als eerste naar toe als je (precies) wilt weten wat er geregeld is voor je nabestaanden?

(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

► Uitkomsten:

- De meeste Nederlanders, 4 op de 10, gaan naar Mijnpensioenoverzicht.nl om te achterhalen wat er geregeld is voor de nabestaanden.
- Op de tweede en derde plek staan het bezoeken van de mijn-omgeving van het pensioenfonds/ verzekeraar en naar de financieel adviseur gaan.
- 1 op de 10 Nederlanders gaat naar de werkgever voor informatie hierover.

► Verschillen tussen subgroepen:

- Nederlanders in de leeftijd 55-67 jaar gaan het meest naar Mijnpensioenoverzicht.nl om te achterhalen wat er geregeld is voor de nabestaanden (53%), terwijl Nederlanders in de leeftijd 30-34 jaar dit juist het minst doen (33%).
- Hoger opgeleide Nederlanders gaan vaker naar de mijn-omgeving van het pensioenfonds/ verzekeraar (22%), terwijl lager opgeleiden juist vaker naar de financieel adviseur gaan (22%).

De helft van de Nederlanders weet niet wat je kan doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen

Weet je wat je kunt doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen?

(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

► Uitkomsten:

- De helft van de Nederlanders weet niet wat ze kunnen doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen.

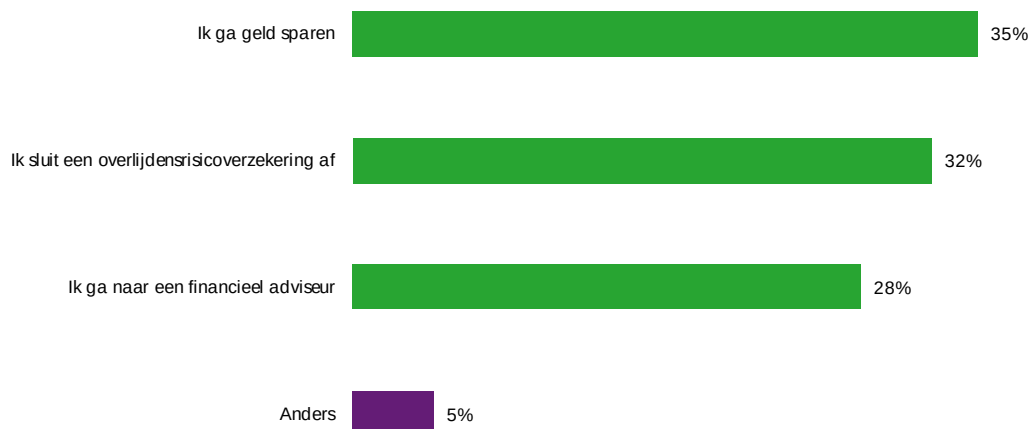
► Verschillen tussen subgroepen:

- Mannen geven vaker aan dat ze wél weten wat ze moeten doen om het wegvallen van een inkomen door overlijden op te vangen (56% versus 44%).
- Nederlanders in de leeftijd 45-54 jaar en 55-67 jaar weten beter wat ze kunnen doen om het wegvallen van inkomen op te vangen (54% en 58%).
- Hoe hoger opgeleid men is, hoe beter men weet wat te doen (hoger opgeleid 58% versus lager opgeleid 37%).
- Getrouwde/geregistreerde partners weten vaker dan samenwonende Nederlanders wat ze kunnen doen (59% versus 47%).

Meningen zijn verdeeld over 'wat als eerste te doen' wanneer nabestaanden te weinig inkomsten krijgen

Wat ga je als eerste doen als je denkt dat je nabestaanden te weinig inkomsten hebben?

(één antwoord mogelijk; selectie: als men flink of enigszins moet bezuinigen na overlijden van de partner n=519)

► Uitkomsten:

- Een derde van de Nederlanders geeft aan geld te gaan sparen als men denkt dat nabestaanden te weinig inkomsten krijgen. Nog eens een derde sluit een overlijdensrisicoverzekering af. Net een wat kleinere groep gaat naar een financieel adviseur.

► Verschillen tussen subgroepen:

- 55-67 jarigen wijken het meest af in hetgeen ze als eerst doen wanneer nabestaanden te weinig inkomsten krijgen. Ze geven vaker aan geld te gaan sparen (44%) en minder vaak dat ze een overlijdensrisicoverzekering afsluiten (23%). Ook noemen ze vaker dat ze iets anders gaan doen (8%).
- Zowel hoger als lager opgeleiden geven vaker dan midden opgeleiden aan dat ze naar een financieel adviseur gaan (34% en 35%).

Resultaten:

Nibud berekeningen inkomsten na overlijden

Drie voorbeeldsituaties

.....

Er is gekozen voor drie voorbeeldsituaties. Die situaties geven voor wat betreft samenstelling, inkomen en leeftijd een weergave van voorbeelden van vaak voorkomende gevallen:

Paar zonder kinderen,
inkomen € 30.000 en
€ 25.000, huurwoning

Paar zonder kinderen,
gepensioneerd, AOW +
€ 10.000 en alleen
AOW, huurwoning

Paar met 2 kinderen,
inkomen € 45.000 en
€ 20.000, koopwoning

Bron: Nibud, okt 2019

Voorbeeldsituatie 1

.....

Paar zonder kinderen, inkomen € 30.000 en € 25.000, huurwoning

(Netto inkomsten in euro's, hkw=hoofdkostwinner)

	Nu	Na overlijden hkw, zonder nabestaandenpensioen (NBP)	Na overlijden hkw, met nabestaandenpensioen (NBP)
Inkomen hoofdkostwinner (hkw) / NBP	€2.055	€0	€635
Inkomen partner	€1.745	€1.745	€1.745
Zorgtoeslag	€0	€62	€0
Totaal inkomen	€3.800	€1807	€2.380
Daling		- €1.993	- €1.420
Daling (%)		- 52 %	- 37 %

Voorbeeldsituatie 2

Paar met 2 kinderen, inkomen € 45.000 en € 20.000, koopwoning

(Netto inkomsten in euro's, hkw=hoofdkostwinner)

	Nu	Na overlijden hkw, zonder nabestaandenpensioen (NBP)	Na overlijden hkw, met nabestaandenpensioen (NBP)
inkomen hoofdkostwinner (hkw) / NBP	€2.599	€0	€1.461
Inkomen partner	€1.471	€1.471	€1.471
Voorlopige aanslag (hypotheekrente)	€181	€139	€181
Combinatiekorting	€137	€137	€137
Zorgtoeslag	€0	€99	€0
Kinderbijslag	€178	€178	€178
Kindgebonden budget	€0	€441	€333
Totaal inkomen	€4.566	€2.465	€3.761
Daling		- €2.091	- €805
Daling (%)		- 46 %	- 18 %

Zonder NBP

- 46%

KOOPHUIS

Met NBP

- 18%

Voorbeeldsituatie 3

Ouder paar, gepensioneerd, AOW + € 10.000 en alleen AOW, huurwoning

(Netto inkomsten in euro's, hkw=hoofdkostwinner)

	Nu	Na overlijden hkw, zonder nabestaandenpensioen (NBP)	Na overlijden hkw, met nabestaandenpensioen (NBP)
Inkomen hoofdkostwinner (hkw) / NBP	€1.609	€0	€250
Inkomen partner	€836	€1.220	€1.220
Huurtoeslag	€0	€311	€286
Zorgtoeslag	€76	€99	€99
Totaal inkomen	€2.521	€1.630	€1.855
Daling		- €891	- €666
Daling (%)		- 35 %	- 26 %

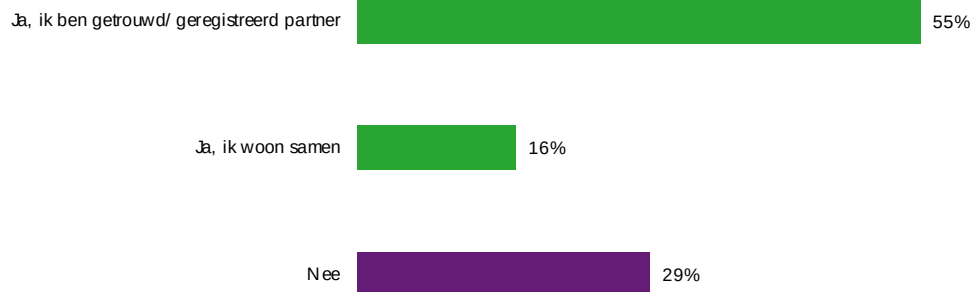

Resultaten: Achtergrond

Een derde van de ondervraagden heeft zelf geen partner

Heb je op dit moment een partner met wie je op hetzelfde adres woont?
(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

Is het onderstaande op jou van toepassing?
(één antwoord mogelijk; allen n=1.016)

Van baan gewisseld

Nee 27%

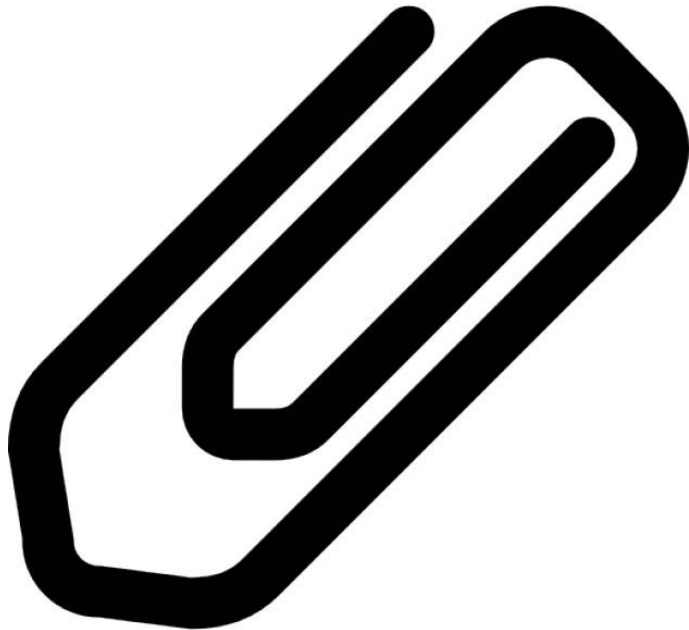
Ja 73%

Gescheiden in het verleden

Nee 79%

Ja 21%

► **Uitkomsten:** 16% van de respondenten is zowel van baan gewisseld als gescheiden in het verleden. 13% is niet van baan gewisseld én niet gescheiden.

Bijlagen

Bijlage: onderzoeksverantwoording

Elementen	Uitleg
Onderzoek	Pensioen3daagse thema nabestaandenpensioen.
Doelgroep	Nederlanders werkend in loondienst 30 t/m 67 jaar.
Methode	Online afname (CAWI), bron: panelpartner van SAMR. De gemiddelde invultijd was 4 minuten.
Onderzoeksperiode	Het veldwerk vond plaats van donderdag 26 september t/m donderdag 3 oktober 2019.
Steekproef	De steekproef bevat n=1.016 respondenten. De steekproef is representatief getrokken naar de kenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, huishoudgrootte en Nielsen MOA-regio van de respondenten.
Weging	De steekproef is gewogen naar de gouden standaard van de MOA (2017). Hierbij wordt gekeken naar dezelfde kenmerken als waar de steekproef op getrokken is. De wegefficiency was 96%.
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke subgroepen zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.

Bijlage: onderzoeksverantwoording

Variabelen	Verhouding subgroepen
Geslacht	52% Man 48% Vrouw
Leeftijd	12% 25-34 jaar 28% 35-44 jaar 32% 45-54 jaar 25% 55-67 jaar
Opleiding	41% Hoog 41% Midden 18% Laag